

- **Sosial dumping:** Vi må skolere oss bedre for å gripe inn i sosial dumping, mener Geir Mosti. **Side 3**
- **Yrkesfag:** Yrkesfaglige spørsmål står øverst på dagsorden på seksjonenes landskonferanser. **Side 4-5**

Mangler læreplasser

HEGE SVEUM OG MARTE EVENSEN UNDER ÅRETS YRKES-VM. FOTO: WORLD SKILLS

Flinke, men få: Til tross for at norske lærlinger hevder seg internasjonalt, får stadig færre tilbud om lærlingplass. I privat sektor får finanskrisa skylda, men i offentlig sektor finnes det ingen god unnskyldning.

Side 2

Til sak for høyere lønn

Fagforbundet har tatt 163 kommuner inn for arbeidsretten for å sikre at mange deltidsansatte med flere tilsettingsforhold får etterbetalt. Striden handler om hvor mange år de har krav på etterbetaling for.

Side 2

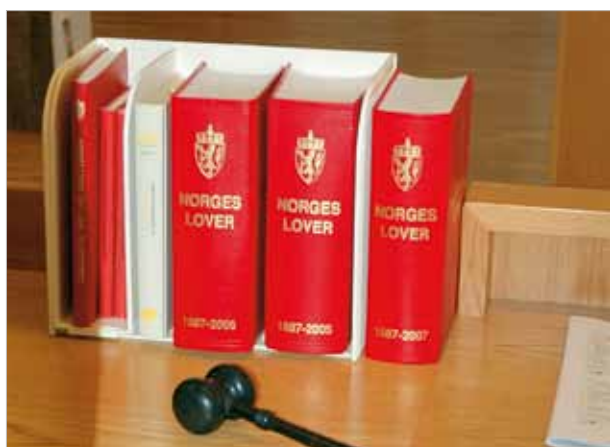
Raser mot plikt til å sladre

Regjeringa har foreslått at de ansatte på asylmottak skal pålegges å rapportere til utlendingsmyndighetene. – Vi mister enhver mulighet til å oppnå et tillitsfullt forhold, mener Fagforbundets Vidar Veseth.

Side 2

Svakere personvern for prester

Den katolske kirken hadde rett til å beordre presten Robert Kanoza til tjeneste i Polen, mente Høyesterett. Fagforbundet mente arbeidsmiljøloven skulle styre, og vant i tingretten, men lagmannsrett og Høyesterett var ikke enige.

Side 4

ILLFOTO: TITTI BRUN, FAGBLADET

FOTO: MARIA WATNE

ILLFOTO: TROND ISAKSEN

Anmelder 163 kommuner

Fagforbundet anmelder 163 kommuner for å ville etterbetale for lite lønn og overtid som deltidsansatte har til gode. Striden står om hvor mange år det skal etterbetales for.

I 2008 vant Fagforbundet en viktig prinsippsak i arbeidsretten. Dommen slo fast at hvis en person har to jobber i samme kommune eller firma, skal disse ses under ett. Det kan få betydning for samlet arbeidstid.

Retten slo fast at hvis en av stillingene var slik lagt opp at vedkommende skulle ha kortere arbeidsuke, skulle den reduserte arbeidstida gjelde hele tilsettingsforholdet. I praksis betyr det at en som jobber 50 prosent i SFO med fast arbeidstid og i tillegg har ekstravakter på sykehjem som innebærer arbeid

hver tredje søndag eller hyppigere, kommer inn under bestemmelsen om lavere arbeidstid i begge jobber. Vedkommende skal ha 35 timers uke også på SFO-delen av jobben.

Strid om tidspunkt

– Dommen betyr at mange ansatte har krav på en betydelig etterbetaling. For det første er timelønna litt høyere når månedslønna skal deles på færre arbeidstimer. Det andre som slår ut, er spørsmålet om overtid. Hvis en person har jobba opp til 2,5 timer lenger ukentlig, har vedkommende en god del til gode fra arbeidsgiver, sier

forbundsadvokat Hans Christian Monsen til Oss tillitsvalgte.

Han forteller også at det partene nå strides om er fra hvilket tidspunkt en tilbakebetaling skal skje. KS mener at tilbakebetaling gjelder fra den dato dommen falt i arbeidsretten, såfremt ikke saken var tatt opp på organisasjonsmessig nivå på et tidligere tidspunkt i den enkelte kommune.

Stor uenighet

– Det er en interessant konflikt, sier Monsen.

– Dette har vært oppe før, og arbeidsretten har ment at folk ikke skal ha etterbetalt lenger tilbake enn fra dom har falt. Vi er slett ikke enige. Vår oppgave er å sørge for at tariffavtalen blir oppfylt. Derfor mener vi at de ansatte skal etter-

betales fra det tidspunktet saken ble anlagt for arbeidsretten, den 10. februar 2005, forteller han.

163 kommuner er anmeldt, men tallet kan gå noe ned før saken ender i arbeidsretten. Saken er ikke berammet ennå og det er uvisst når den kommer opp der.

– Antakelig gjelder dette et langt høyere antall kommuner, men i de anmeldte kommunene er dette formelt tatt opp med arbeidsgiver. Derfor mener vi at vi har en bedre sak der enn i resten av kommunene, forteller forbundsadvokat Hans Christian Monsen.

GEIRMUND JOR | geirmund.jor@fagforbundet.no

Vil ikke sladre

– Uhørt og diskriminerende, sier Fagforbundet Norsk Forening for Asylmottaksarbeidere. Et forslag om å endre lov og forskrifter vil gi mottaksansatte plikt til å rapportere fortrolige opplysninger til utlendingsmyndighetene.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) foreslår å gi ansatte i asylmottak plikt til å utlevere opplysninger gitt i fortrolighet. Fagforbundet Norsk Forening for Asylmottaksarbeidere er svært skeptisk til forslagene, som nå er ute på høring. Den foreslåtte rapporteringsplikten vil gi ansatte i asylmottak og omsorgsentre en ny og uheldig rolle, mener foreninga.

Bryter tillitsforhold

– Vi ønsker at mottak og omsorgssen-

tre som arbeidsplass skal være nøytrale i asylprosessen. Vi ansatte er de første beboerne møter og ofte de eneste de har kontakt med. Vi trenger tilliten fra beboerne for å kunne gi dem et godt bomiljø og en fungerende hverdag. At vi er helt nøytrale i deres utlendingsaker, gir oss tillit og gjør oss i stand til å gjøre en god jobb. Lovforslaget og forslaget om nye forskrifter endrer helt på dette og setter oss i en klemme, sier Vidar Veseth, leder av den landsdekkende fagforeninga.

Økt sikkerhetsrisiko

Vidar Veseth er betenkt over å sette de mottaksansatte i en rolle der de kan bli brukt som et ledd i en overvåking som kan være et brudd på menneskerettighetene. Han understreker at de ansatte allerede i dag er pålagt lojalitet overfor vedtak fattet av utlendingsmyndighetene, og at dette ikke er et problem. Men en «angiverrolle» vil gjøre mottaksansatte til en ufrivillig maktfaktor i saksbehandlingen – en makt som lett kan misbrukes både av beboere og ansatte.

– Situasjoner med maktbruk, trusler og hevn vil kunne oppstå. Dermed kan de nye forskriftene skape mer mistenksomhet og motvilje blant beboere. En beboer som får avslag vil kunne rette sin frustrasjon mot ansatte, enten de har bidratt med opplysninger eller ikke. Dette er en risiko vi verken trenger eller ønsker, sier Vidar Veseth.

Diskriminerende

Foreninga mener at forslaget også har en betenkelig juridisk side.

– Taushetsplikten i forvaltningsloven er basert på at enkeltmennesket har behov for vern – rettsikkerheten. Hvis et slikt prinsipp kan uthules når det gjelder asylsøkere som gruppe, må det nødvendigvis være forskjellsbehandling av ei gruppe mennesker. Dette er selve definisjonen av diskriminering.

– Norsk lov kan ikke undergrave FNs menneskerettighetserklæring, Barnekonvensjonen eller andre internasjonale konvensjoner som skal sikre alle lik behandling, uansett rase, kjønn og nasjonalitet. Regelverket er til for å beskytte mennesker i en sårbar situasjon, flyktningstatus eller ei. Likhet for loven burde være et absolutt krav, mener Vidar Veseth.

Uavklart og upraktisk

Han mener at forslaget i tillegg til å være etisk og juridisk uforvarlig, også er upraktisk. Ansatte i asylmottak har svært ulike språk- og yrkesfaglige kunnskaper.

– Hvem skal kvalitetssikre opplysningene som rapporteres? spør han. Skal rapporteringsplikten og -retten omfatte «synsing» om beboeres alder, er enda ett av mange kontroversielle spørsmål foreninga peker på at AIDs forslag ikke besvarer.

Tillit: Ansatte ved asylmottak vil ikke ødelegge tilliten de har hos beboerne.

ILLUSTRASJONSFOTO FRA BJØRNEBEKK ASYLMOTTAK 2008, ELLISIV S. SELNES

MARIA WATTNE | maria.wattne@fagforbundet.no

Ikke nok plass til lærlinger

Over 1100 færre søkere fikk lære plass i år, sammenlignet med i fjor. I tillegg er det en tendens at færre kvalifiserte søkere har lære plass som sitt første ønske, 1500 færre enn i 2008.

Det viser Utdanningsdirektoratets oversikt fra september. I forhold til fjoråret er det størst nedgang på læreplasser i tømrerfaget, elektrikerfaget og helsearbeiderfaget.

– Vi har hatt en jevn, pen økning siden 2005, og nedgangen i år kom ikke helt uventet, sier divisjonsdirektør i Utdanningsdirektoratet, Dag Johnsen.

Finanskrisen har ført til store kutt i bygg og anlegg og i industrien.

– Når arbeidsledigheten øker, synker antall læreplasser. Det har vi sett før. Men krisa vi er inne i nå, rammer først og fremst privat sektor. Derfor er det

overraskende å se sviktende antall læreplasser også i helsearbeiderfaget, hvor de primært blir lærlinger i offentlig sektor, sier Johnsen.

Privat sektor flinkere

Til tross for rekrutteringskampanjer som for eksempel «Aksjon helsefagarbeider», går antall læreplasser ned. Spesielt på sykehus er det vanskelig å få plass.

– De ulike helsevirksomhetene må ta inn lærlinger hvis man skal forsvare kapasiteten på helsefagarbeiderutdanninga, og klare å møte det økende behovet for kompetente arbeidstakere i helse- og

Mangler plasser: De er få men dyktige. Norske læringer hevder seg i verdenstoppen, men arbeidsgiverne gir dem ikke jobb. Her Hege Sveum som fikk en «Medal of Excellence» i yrkes-VM i år.

FOTO: WORLD SKILLS

ELLISIV SOLSKINNBAKK SELNES | ellisiv.solskinnsbakk.selnes@fagforbundet.no

Tøffe tillitsvalgte til tøffe tak

– Vi må styrke opplæringa av våre tillitsvalgte når det gjelder kampen mot sosial dumping. Folk må være trygge når de går inn i slike prosesser.

Det sier nestleder i Fagforbundet, Geir Mosti. Han vet at slike kamper ofte har et høyt konfliktnivå.

– Det er opprørende at de ukrainske helsearbeiderne som Oss tillitsvalgte fortalte om i forrige nummer må reise hjem fattigere enn da de kom, og det er enda underligere at de må tilbake til Ukraina når vi vet at de vil jobbe og bo i Norge og at vi har bruk for dem, legger Mosti til.

Useriøst arbeidsliv

Firmaet som har satt ukrainerne i en håpløs situasjon slapp alt for billig, mener han.

– Det er ikke de aktuelle helsearbeiderne vi er ute etter, men bakmennene som tjener store penger på denne handelen. De bidrar til at vi får et useriøst arbeidsliv, tordner Geir Mosti.

– Noen tjener store penger på å underbetale helsearbeidere som kommer til Norge for å jobbe i kommuner og sykehus.

Krev innsyn

Det er viktig at Fagforbundets tillitsvalgte krever innsyn i avtalene som inngås. Firmaene som formidler utenlandsk ar-

beidskraft kan deles i to hovedgrupper. Det er vikarbyråene som leier ut folk midlertidig, og det er selskap som formidler jobber mellom utlendinger og for eksempel en kommune. Den sittende regjeringa har skjerpet kravene til vikarbyråene. Det har blitt forbudt å leie inn vikarer fra selskap som ikke er godkjent av Arbeidstilsynet. Det er også utarbeidet en forskrift om bemanningsforetak som enda et virkemiddel mot sosial dumping.

Tillitsvalgte må kreve av kommunen at regelverket om offentlige anskaffelser er avklart og fulgt. Anskaffelser av viktige tjenester vil kunne være omfattet av regelverket, og direkte anskaffelser uten konkurranse vil kunne være i strid med lov om offentlige anskaffelser. Fagforbundet utarbeidet i januar 2009 et rundskriv (2/09). Leie av utenlandske helsearbeidere, der tillitsvalgte får en oppskrift på hva de kan gjøre når de tar opp spørsmål om sosial dumping.

IO i ryggen

– Tillitsvalgte som går inn for å kontrollere at arbeidsgiver sørger for at utenlandske helsearbeidere får lønns- og arbeidsvilkår på nivå med norske arbeidstakere skal vite at de ikke bare har Fag-

omsorgssektoren, understreker Johnsen. Han mener det må en holdningsendring og bedre tilrettelegging til for å kunne ta imot lærlinger i det offentlige.

– Generelt er bedrifter innenfor NHO-området flinkere til å ta inn lærlinger, og å se på dem som en god investering og en ressurs. Skal offentlig sektor bli bedre, må de vise vilje til det, sier Johnsen.

Tiltak nødvendig

IO har sammen med NHO sendt brev til regjeringa om dette. IO og NHO foreslår tre konkrete tiltak: Økt basistilskudd per lærling, oppstartstilskudd til nye lærebedrifter og at tilskuddet følger lærlingen. Den rødgrønne regjeringa sier de vil omtale saken i det kommende statsbudsjettet.

Velger allmennfag

Det er store variasjoner mellom fylkene når det gjelder læreplasser. Rogaland er det fylket som totalt har flest søkere som har fått lære plass, mens Finnmark har den laveste andelen. Helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget hadde på landsbasis mellom 1300 og 1400 søkere til hvert av faga. Litt over halvparten av søkerne i barne- og ungdomsarbeiderfaget hadde i september fått lære plass. For helsearbeiderfaget fikk en noe større andel plass, rundt 850. I tillegg til at det har blitt færre læreplasser, har også antall kvalifiserte søkere til læreplasser gått ned.

– Flere ungdommer velger allmennfag, blant annet fordi de opplever det som en tryggere vei å gå. Da er det viktig at ungdommene får objektiv rådgivning, mener Dag Johnsen.

– Har du noen råd til unge som skal velge yrkesretning?

– Jeg ville helt klart ha fulgt mine egne interesser, fremfor å legge vekt på svingninger i antall læreplasser, sier Johnsen.

Fagforbundsuka 2009 er 2.–8. november. Hvilke planer har foreninga di?

Elin Berntsen, leder, Fagforbundet Arendal

– Nattevaktt på brannvakta og sykehuset, felles lunsj på biblioteket, medlemsmøter og arbeidsplassbesøk «toppes» med det humoristiske showet «Ikke bare meg – eller?» med Steinar Lyse, forteller Elin. Alle medlemmene i Aust-Agder er velkommen til Kulturhuset i Arendal, legger hun til. Jan Davidsen kommer til å være i Aust-Agder hele dagen, og deltar i kulturhuset.

Nina J. Johnsgård, hovedtillitsvalgt og SKA-leder, Fagforbundet Skedsmo

– Her i Skedsmo gjentar vi det som var vellykket sist; «Morgentunt» på Lillestrøm stasjon med informasjon og karameller, og plassstilltsvalgte som kjøper inn frukt, kake eller is til medlemmene. Arbeidsplassbesøk som er viktig hele året, blir det enda flere av denne uka.

Bjørn Svalastog, leder, Fagforbundet Sør-Varanger og SKKO Finnmark

– Vi inviterer alle medlemmer i foreninga til å markere 70-årsjubileet vårt. Festen er spart til Fagforbundsuka og vi håper på 200 gjester. Ellers skal tillitsvalgte på arbeidsplassbesøk. SKKO prioriterer private barnehager og målet er å få alle uorganisererte inn i forbundet! På arbeidsplassene har vi store oppslags- og tavler med bilder av styremedlemmer og tillitsvalgte, og disse skal oppdateres denne uka.

Marith Bakkevold, leder og hovedtillitsvalgt, Nordkapp

– Vi skal ha medlemsmøte med Sparebank 1 for å snakke om LO-favør og på arbeidsplassbesøk med uformell prat, gode samtaler og utdeling av strøartikler og informasjonsmateriell.

GEIRMUND JOR | geirmund.jor@fagforbundet.no

Hårfarge gir allergi

I høst har NRK, Aftenposten og Adresseavisa hatt oppslag om hårfarging som gir kundene allergi. Mange frisørprodukter er helseskadelige, men det finnes alternativer.

Fagforbundet Frisørenes Fagforening har lenge tatt på alvor denne sida av arbeidsmiljøjobbinga og målbevisst samlet kunnskap og kompetanse på området. Gladmeldinga er at det finnes alternative produkter på markedet, til beste både for kundene, frisørerne og miljøet. Frisørenes Fagforening er en del av Seksjon samferdsel og teknisk.

Penga rår

De «reine» produktene finnes, men det er penga som rår. Fagforbundet har gjort en rekke henvendelser til forskningskomiteen i Brussel. Utfordringa er at kosmetikkbransjen er en pengesterk industri som ikke erstatter tillatte stoffer uten at det eksisterer et forbud. Industrien og

produsentene har vunnet fram så langt. Produktene i frisørbransjen er underlagt EUs kosmetikkdirektiv. Dermed kreves blant annet ikke datablad med fortegnelse over virkestoffene. Kunnskap om skadevirkningene har også vært vanskelig tilgjengelig. De fleste tåler disse stoffene, derfor gjøres det ikke noe.

Kosmetikkdirektivet tar utgangspunkt i om stoffene er skadelige for forbrukerne og ikke for yrkesutøverne. Derfor har Fagforbundet Frisørenes Fagforening arbeidet aktivt med dette siden begynnelsen av 2005 i nært samarbeid med Dansk frisør og kosmetiker forbund.

Alternativer

Fagforbundet fikk tidlig Miljøfyrtårnet

Tidlig ute med kunnskap: Frisørenes Fagforening var tidlig ute med å tenke grønt. Her forteller Anne-Sophie Willumsen om den økologiske salong på messe i Stavanger i 2005.

FOTO: HELLE AASAND

på banen. Dette resulterte i at Bransjekrav nr 12 Frisører ble revidert i august 2008. Det var en stor seier at Fagforbundet fikk inn de reviderte kravene; at frisørsalonger som er miljøfyrtårnsertifisert skal kunne tilby produkter fri for de mest skadelige stoffene. I tillegg skal frisørerne være bevisste i sitt arbeid om hvilke skader enkelte produkter kan forårsake og gi råd og informasjon til sine kunder.

Konseptet Grønn Frisør er et prosjekt hvor det jobbes med å utvikle den ultimate frisørsalong på alle måter. Målet er at ingen kunder eller frisører skal bli syke. En kunde som besøker en grønn salong som er miljøfyrtårnsertifisert skal vite at frisørsalongen har trygge produkter å tilby.

KARI-SOFIE JENSEN |

kari.sofie.jensen@fagforbundet.no

FOTO: HEIDI SANDMO/VESTRE TØTEN KULTURSKOLE

Kulturskole bare for noen

Barn i økonomisk utsatte familier havner utenfor kulturskoletilbudet. Elever ved kulturskolene er fra middelklasse og høyklasse. Det viser en rapport fra Telemarksforskning.

Rapporten er laget på oppdrag fra Norsk kulturskoleråd og Redd Barna. Det er Fagforbundet og Kunnskapsdepartementet som har finansiert studien. – Funnene kom ikke som noen overraskelse, sier leder i Fagforbundet Seksjon kirke, kultur og oppvekst, Mette Henriksen Aas.

Øremerking borte

I 2004 ble den øremerkede statsstøtten til kulturskolene innlemmet i rammeoverføringen til kommunene, og taket på 1600 kroner ble opphevet. Da registrerte Norsk kulturskoleråd en bekymringsfull økning av skolepengene i mange kommuner.

– Kulturskolen burde være gratis. Ingen barn skal stoppes av økonomi, sier Henriksen Aas. Som et minimum har Fagforbundet krevd en ventelistegaranti.

– Kulturtilbudet er et godt barometer på samfunnet rundt, og vil vi ha et rikt kulturtilbud må alle inkluderes. Det gir positive ringvirkninger i lokalsamfunn – også utenfor kulturlivet. Hun viser til en NHO-undersøkelse i Vestfold, som skulle finne ut hva som skulle til for å få kompetent arbeidskraft til å bosette seg i fylket. To punkter var helt avgjørende, barnehagetilbudet og kulturtilbudet.

Mer enn felespill

Kulturskolerapporten viser tydelig at majoriteten av elever ved kulturskolene er fra middelklasse og høyklasse. Den viser også at kulturskoler som har stor bredde i tilbudet kombinert med lav pris, har langt større deltakelse fra ulike samfunnsgrupper.

– Et eksempel er bydelen Rinkeby i

Stockholm, hvor mange har minoritets-etnisk bakgrunn. Kulturskolen hadde veldig tradisjonelle tilbud som korsang og felespill, og få interesserte. Men så stakk de ansvarlige fingeren i Rinkebys jord og innså at de måtte utvide tilbudet slik at det ble relevant for flere innbyggere. Nå strømmmer folk til kulturskolen, forteller Henriksen Aas.

– Både kulturelle uttrykk og inntrykk er viktige for Fagforbundet, og må presenteres tidlig i livet. Derfor har Fagforbundet også vært pådriver for forsøkene med den kulturelle barnehagesekken, forteller Henriksen Aas.

ELLISIV SOLSKINNENSKAKK SELNES |

ellisiv.solskinnsbakk.selnas@fagforbundet.no

Hjelpepleiere blir sjuke, men trives

Hjelpepleiere og helsefagarbeidere trives på jobben, men sliter med helsa, viser en undersøkelse fra SINTEF. Mer enn halvparten har vært sjuke i løpet av det siste halve året, viser undersøkelsen.

Hjelpepleiere og helsefagarbeidere er den største yrkesgruppa i Seksjon helse og sosial, med over 43 000 yrkesaktive medlemmer. SINTEF har undersøkt hvordan de mestrer en krevende hverdag og hvordan de trives på jobben.

Ros fra brukerne

SINTEF viser til en tidligere undersøkelse, der det går fram at hjelpepleierne setter det å jobbe i en kultur med profesjonell utvikling høyt.

– Gode faglige utviklingsmuligheter for hjelpepleiere og helsefagarbeidere er, og skal fortsatt være, høyt prioritert i Seksjon helse og sosial, sier seksjonsleder Kjellfrid Blakstad.

Omtrent 80 prosent av hjelpepleierne i undersøkelsen svarer at de trives på jobben. Fire av fem opplever at de får støtte og hjelp av sine kollegaer i arbeidet. En annen positiv faktor i hjelpepleiernes hverdag er gode tilbakemeldinger fra brukerne. Brukerne er langt mer rausere med skryt og ros enn nærmeste leder. Samtidig viser undersøkelsen at 59 prosent hadde hatt sykefravær i løpet av det siste halve året.

Bygger stein på stein

– Blant mange satsinger framover vil vi fortsette med full styrke for å bedre utdanningstilbud og status for en av de største yrkesgruppene våre, sekretærene som utgjør opp mot 10 000 medlemmer, sier Gerd Eva Volden.

Mangfoldig gruppe

Det er ingen nøling når Gerd Eva Volden svarer:

– Vi må ha ulike strategier. Noen sekretærer har liten formell utdanning, men lang fartstid og dermed høy realkompetanse. Andre har tatt fagbrev og er kontorfagarbeidere. Noen er høgskoleutdannet, sier hun.

Fagforbundet vil jobbe for at det blir fagskoletilbud for dem som allerede er fagarbeidere. Det skal kunne bli mulig å spesialisere seg innenfor ulike områder, som for eksempel økonomi eller jus. Det må legges til rette for at flere med lang praksis kan ta kontorfagbrevet eller velge å ta annen utdanning med bakgrunn i sin realkompetanse. De ulike høgskolegruppene får allerede en særskilt oppfølging fra Fagforbundets side i yrkesfaglig sammenheng. Denne satsingen vil fortsette.

– Å drive yrkesfaglig arbeid er en morsom men krevende oppgave, sier en entusiastisk Gerd Eva Volden, og legger til at det yrkesfaglige huset aldri blir helt ferdig, for nye utfordringer gjør at en må bygge stein på stein hver dag.

Yrkesfaglig plattform

På landskonferansene velges de sentrale seksjonsstyrene og den yrkesfaglige plattformen revideres. Vedtak fattes og hele seksjonen får marsjordre for de neste fire åra.

– Hvordan kan dagens sekretærer øke sin kompetanse og dermed styrke statusen til yrket? Det er det store spørsmålet.

BÅRD JAKOBSEN |

bard.jakobsen@fagforbundet.no

Pensjonistutvalget: Foran fra venstre står Karin Husøy, Ola-Eirik Sivertsen, Bjørg Hageløkken, leder Bjørg Solheim, Martha Rondestvedt og Freddy Lindquist. Bak står Wenche Hansgaard, Magnor Arntzen, Kari Solberg og Ragnar Rørvik.

FOTO: KIRSTI KNUDSEN, FAGBLADET

Engasjert med mange hjertesaker

Bjørg Solheim er gjenvalgt leder for pensjonistene i Fagforbundet. – Arbeidet for flere sykehjemsplasser blir en av de viktigste sakene i kommende periode, sier pensjonistlederen til Fagbladet.

Fagforbundets sentrale pensjonistkonferanse ble arrangert i Bergen 22.–25. september, og samlet 47 delegater og et titalls gjester. Konferansen valgte nytt pensjonistutvalg og vedtok en handlingsplan fram til 2011. Pensjonistutvalget representerer Fagforbundets rundt 85 000 pensjonister. Av disse er nærmere 20 000 uførepensjonister. En av utvalgets hovedoppgaver er å skape et faglig, politisk og sosialt miljø for pensjonistene i Fagforbundet.

ned sårt tiltrengte sykehjemsplasser og erstatter dem med omsorgsboliger, sier Solheim.

Samhandling viktig

Samhandlingsreformen blir en av de største helsereformene på mange tiår, og vil bety mye også for eldreomsorgen i kommunene. Flere oppgaver skal flyttes fra sykehus og spesialisthelsetjenesten til den kommunale helsetjenesten, og kommunene får større ansvar for oppgaver knyttet til rehabilitering og forebygging.

– Når pasienter, mange av dem eldre, skal flyttes fra sykehus og ut i kommunene, er det viktig at kommunene får rammevilkår som står i forhold til oppgavene, påpeker Solheim.

Gjennom samhandlingsreformen vil regjeringa også få prøvd forslaget om en verdighetsgaranti i eldreomsorgen i praksis.

RANDI TEVIK | randi.tevik@fagforbundet.no

Takker: – Uten innsatsen til dyktige og hardt arbeidende tillitsvalgte landet over hadde ikke de rødgrønne vunnet valget. Takk for innsatsen, sa Jan Davidsen.

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Takket de tillitsvalgte

– Tusen, tusen takk til alle sammen, sa Jan Davidsen da han innledet på landsstyremøtet den 23. september. Han viste til at Fagforbundet har gjennomført en flott valgkamp der de tillitsvalgte rundt om i landet har gjort en strålende innsats. Det har vært stor aktivitet på arbeidsplasser og i lokalsamfunn. I aviser over hele landet har tillitsvalgte markert seg med forbundets standpunkter, både i debattinnlegg og i redaksjonell omtale.

– Uten Fagforbundets og resten av LOs innsats er det høyst usikkert om de rødgrønne hadde vunnet valget, sa Davidsen.

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: TRUDE TIENSVOLD

LARS HALTBREKKEN
Leder i Norges
Naturvernforbund

KOMMENTAREN

Skal oljeindustrien trylle oljen sørover?

FÅ DAGER ETTER OLJEULYKKEN I LANGESUND påsto oljeindustrien at de store ødeleggelsene i Oslofjorden ikke hadde noen relevans for debatten om oljeboring utenfor Lofoten og Vesterålen. Makan til sludder!

OLJEINDUSTRIEN OG OLJEKÅTE POLITIKERE prøver desperat å opprette et kunstig skille mellom skipstrafikk og oljevirkksomhet. En kan forstå dem. Det må være tungt å drive propaganda for oljevirksmohet utenfor våre mest sårbare kystområder, rett etter et alvorlig oljesøl som vil ta livet av mange sjøfugler og redusere bestandene ytterligere.

DET ER RIKTIG at det ikke var en plattform som sprang lekk i Oslofjorden, det var et fraktskip på vei inn til havn. Men med mindre man har tenkt å svi av all oljen i Lofoten og Vesterålen, må vi ha oljetankere som skal frakte den nedover.

OLJEINDUSTRIEN HEVDER at de har drevet i 40 år uten at oljesøl fra plattformene har nådd land. Hvorfor? Jo, de store utslippene i Norge har skjedd på plattformer som ligger så langt fra kysten som man kan komme. I Lofoten og Vesterålen kan plattformene derimot bli synlige fra land. Utslipp vil nå land i løpet av kort tid og gjøre stor skade. Oljeproduksjon midt i fødestua til verdens siste store torskestamme er gambling av verste sort.

I REGJERINGENS EGET UTREDNINGSMATERIALE står det at oljevirksmoheten vil øke skipstrafikken i Lofoten og Vesterålen. Hvordan skulle oljeindustrien ellers fraktet oljen til kundene? Trylle den nedover? Om lag 200 skip årlig må til for å frakte oljen. Det øker faren for alvorlige uhell.

ULYKKEN I LANGESUND har vist oss at vi ikke har en oljevernberedskap som er egnet i alminnelig dårlig vær. Været i Langesund den skjebnesvangre natta er ingenting mot forholdene utenfor Lofoten og Vesterålen i mørketida.

OLJEINDUSTRIEN EIER IKKE SKAM når de hevder at oljevernberedskapen blir bedre med oljeproduksjon i Lofoten og Vesterålen. Mer oppsiktsvekkende er det at kyst- og fiskeriminister Helga Pedersen gir dem rett. Hun driver utpressing overfor kystbefolkningen i nord: De må godta oljeboring dersom de skal forvente en bedre oljevernberedskap.

DET ER ET STATLIG ANSVAR å sørge for en god oljevernberedskap, uavhengig av om oljeindustrien får det de peker på eller ikke. Å la oljen ligge er den beste beredskapen vi kan gi Lofoten og Vesterålen.

■ Fra seier til tap

I 2008 vant Fagforbundet og pater Robert Kanoza en arbeidsrettssak mot Oslo katolske bispedømme i Oslo tingrett. Nå har Kanoza tapt saken i Borgarting lagmannsrett og fått den avvist av Høyesterett.

– Det innebærer at prester i Den katolske kirke ikke har samme arbeidsrettslige vern som andre, sier Fagforbundets advokat Anne-Gry Rønning-Aaby.

Ufravikelige krav

Oslo katolske bispedømme påberoppe seg menneskerettighetene (Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen artikkel 9) og hensynet til vern om kirkens indre liv. Fagforbundet mener at saken ikke dreide seg om kirkens indre selvstyre, men en arbeidstvist og spørsmålet om stillingsvern etter arbeidsmiljøloven (AML). Det betyr krav til saksbehandlingen ved avvikling av et tilsettings-

forhold og krav til saklig grunn. Det følger av AMLs ufravikelige bestemmelse at den skal verne alle arbeidstakere, og det er ikke gitt unntak for religiøse samfunn.

Medhold i tingretten

Robert Kanoza saksøkte Oslo katolske bispedømme for brudd på AML etter at han ikke fikk hjelp i en oppsigelsessak i Hamar. I Oslo tingrett fikk han medhold i at oppsigelsen av ham var usaklig. Oslo katolske bispedømme mener at Kanoza, som er tilknyttet den polske ordenen gjennom evig løfte om fattigdom, kyskhed og lydighet, er underlagt ordenen og ikke i et ordinært tilsettingsforhold. Fagforbundet fikk i tingretten gjennomslag for at han hadde et arbeidsforhold til Oslo katolske bispedømme regulert av AMLs alminnelige regler for tilsetting, og at beordringa tilbake til Polen var å forstå som en usaklig oppsigelse. Nå har Kanoza tapt saken

i Borgarting lagmannsrett og fått den avvist av Høyesterett.

Lydighet først

Robert Kanoza har både polsk og norsk statsborgerskap. Han ble sendt til Norge av den polske ordenen picpuspatrene og tjenestegjorde i Midt-Norge og Oslo før han ble sendt til Hamar. Oslo katolske bispedømme var arbeidsgiver. Et flertall i tingretten, bestående av dommer og en meddommer, kom i 2008 fram til at arbeidsforholdet til Kanoza var et forhold mellom ham og Oslo katolske bispedømme, og at lydighetsplikten mannen hadde i forhold til den katolske ordenen ikke kunne forstås som et arbeidsforhold. Tingretten sa: «... at stillingsvernet først og fremst setter krav til forsvarlig saksbehandling og saklighet som er lovfestet i et demokratisk samfunn. Derfor finner retten at det er noe som kirken rimeligvis må forholde seg til, og at det

dermed ikke kommer i strid med retten til religionsfrihet i lov, grunnlov eller i den europeiske menneskerettighetskonvensjonen». Lagmannsretten kom fram til et annet resultat.

Ikke likhet for loven

– Borgarting og også Høyesterett har ved denne dommen fratatt en hel yrkesgruppe det vernet andre arbeidstakere har i norsk arbeidsliv, sier Anne-Gry Rønning-Aaby. – Det er sterkt beklagelig at det i 2009 er mennesker som får sitt arbeidsliv regulert av avgitt lydighetsløfte og ikke av arbeidsrettslige prinsipper, sier Fagforbundets advokat.

RANDI TEVIK | randi.tevik@fagforbundet.no

KORT SAGT

Lærlingpatrulje og fagforbundsuke

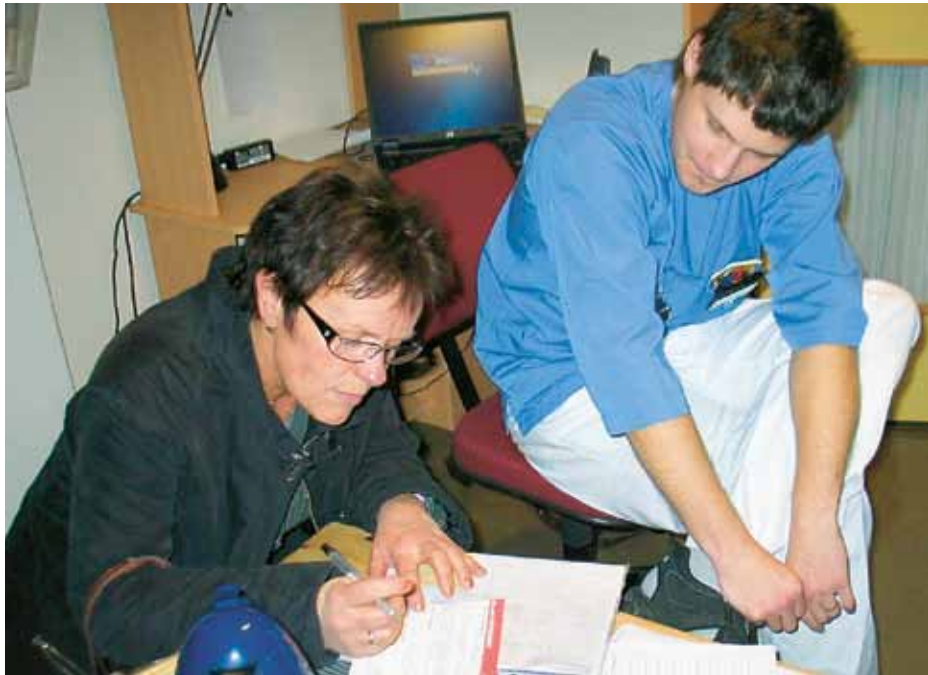
– Fagforbundet skal ut og vise seg fram i fagforbundsuka, lover fylkesleder Arne Jan Skjerdingsstad i Sør-Trøndelag.

Hovedfokuset vårt blir at vi kombinerer uka med to prosjekter vi har fått midler til; lærlingpatrulje og verveprosjekt.

Under overskrifta «Synlig-Nær-Stolt» skal tillitsvalgte både fra fylkesorganisasjonen og fagforeningene ut på veien og ut til medlemmene på arbeidsplassene. – Fylket støtter og koordinerer, men det er fagforeningene selv som detaljplanlegger, forteller Skjerdingsstad.

Lærlingpatrulje

I Sør-Trøndelag her en valgt å legge årets lærlingpatrulje til uke 44 og 45, altså fagforbundsuka. – Ungdomsutvalget har en intensjon om å komme ut til alle kommuner og besøke alle lærlinger innenfor Fagforbundets områder. I tillegg er det et mål å få til samtaler med kommunens ledelse, ordfører og de ansvarlig for hver enkelt lærling, legger Skjerdingsstad til.

Lærlingjakt: Leder Signe Solem i Fagforbundet Orkdal og Agdenes vervet helsefaglærning Bjørn Andreas Meland i 2008.

FOTO: PRIVAT

Verving

Verveprosjektet har hovedfokus på plasstillitsvalgte. I den sammenhengen blir det en turné med kurs for plasstillitsvalgte i alle fagforeningene. – Det er de som er de fremste ververne, fastslår

Arne Jan Skjerdingsstad. Planen er at det blir dagskurs for plasstillitsvalgte i deres nærområder for å gi faglig påfyll til å utøve dette veldig viktige vervet.

RANDI TEVIK | randi.tevik@fagforbundet.no

RETTING:

Austrheim, ikke Austevoll

I OSS TILLITSVALGTES omtale av kvalitetskommunesatsingen i nr. 10/09 ble det vist til et eksempel på godt kvalitetsarbeid i en kommune nær Bergen. Der hadde det dessverre sneket seg inn en forveksling av kommunenavn. Kommunen det refereres til skal være Austrheim kommune og ikke Austevoll.

Strid om barnehageprivatisering

I Grimstad har Fagforbundet og Utdanningsforbundet mobilisert til kamp, etter at kommunestyret vedtok å vurdere salg av kommunens fem kommunale barnehager. Årsaken er at flere av de private barnehagene drives godt og tjener penger, mens de kommunale drives med store underskudd.

– Vi vil beholde mangfoldet med å

ha både kommunale og private barnehager i Grimstad - og det er flere private barnehager som ikke har tariffavtaler for våre medlemmer, sier hovedtillitsvalgt i Fagforbundet Grimstad, Lillian Garpestad. Hun håper de skal klare å få politikerne til å snu.

Prøvetid – en usikker tilværelse?

Blir du sagt opp i prøvetida har du som hovedregel bare 14 dagers oppsigelsestid og du har ikke rett til å fortsette i stillingen til en eventuell dom er falt. Du er altså uten jobb og inntekt etter 14 dager.

Det er heller ikke lett å få retten med på å etterprøve arbeidsgivers skjønn, det vil si arbeidsgivers vurdering av om arbeidstakeren er egnet til stillingen. Derfor har Fagforbundet størst mulighet for å hjelpe medlemmet hvis de tillitsvalgte gjør en god jobb – helst i forkant av oppsigelsen.

Formålet med prøvetida er at arbeidsgiver i en bestemt periode skal kunne prøve om arbeidstakeren er egnet til stillingen. Det du kan bli sagt opp på grunn av, er manglende tilpasning til arbeidet, faglig dyktighet og pålitelighet.

Under rubrikken pålitelighet kommer ulegitimert fravær og forsentkomming. Dette er selvfølgeligheter for dem som har vært noen år i arbeidslivet, men nykommerne har ikke nødvendigvis en medfødt forståelse av viktigheten av å komme presis på jobb. Det er viktig at medlemmet skjønner alvoret hvis dette blir tatt opp som et problem – og det er

vesentlig at leder er tydelig på hva reaksjonen kan bli. Er konsekvensen av neste forsentkomming oppsigelse, så er det viktig at det blir sagt og forstått.

Konkrete eksempler

I oppsigelsessaker i prøvetida kan drøftingsmøtet før oppsigelsen være spesielt avgjørende. I dette møtet kan du som tillitsvalgt overtale arbeidsgiver til å gi medlemmet en sjanse til hvis du mener det er betimelig. Det er også her du må kreve at arbeidsgiver er konkret i begrunnelsen hvis det blir hevdet at medlemmet er faglig udyktig eller ikke egner seg til stillingen. Hvis arbeidsgiver har innvendinger mot medlemmets faglige dyktighet, kan det være lurt å gå tilbake til ansettelsesprosessen, se på utlysningsteksten og jobbsøknaden. Undersøk hva medlemmet sa om dette i intervjuet og hvilke krav arbeidsgiver stilte da.

Faglig dyktighet må dessuten ses opp mot hvilken erfaring man har fra før, og det er forutsatt at ansatte i prøvetida skal få særlig instruksjon og opplæring. Be arbeidsgiver være konkret også her. Hvordan har planen vært for dette, hvor mange timer er det snakk om?

Hvis arbeidsgiver mener at medlemmet ikke er egnet for stillingen, gjelder igjen rådet om å få konkrete eksempler. Hva er sagt og gjort som gjør vedkommende uegnet? Har det skjedd nettopp, har det gjentatt seg eller var det bare en hendelse helt i begynnelsen av ansettelsesforholdet?

Arbeidsgivers ansvar

Noen ganger kan arbeidsgiver ønske å si opp den nyansatte for å kvitte seg med samarbeidsproblemer som har oppstått. Da må du peke på arbeidsgivers ansvar for å være obs på og løse disse. Det stilles ekstra strenge krav til store arbeidsgivere som kommunen om at de skal kunne håndtere slike saker.

I løpet av prøvetida skal den ansatte også få relevante tilbakemeldinger på eventuelle feil, slik at hun har mulighet til å korrigere dem. Oppsigelsen skal ikke komme som en overraskelse. Hvis virksomheten ikke har gode rutiner for oppfølgingsamtaler og så videre i prøvetida, er det viktig å jobbe for at det blir innført.

ANNE KATHRINE ELLILA

Fagforbundet siden sist

■ Landsstyret har godkjent saks-papirene til landsmøtet 2009, og oppnevnt redaksjonskomité, fullmaktskomité, protokollkomité og økonomikomité for Fagforbundets 2. ordinære landsmøte. Det ble også valgt ordstyrere og dirigenter.

■ Landsstyret ber det kommende landsmøtet i Fagforbundet i november om å vedta et sentralt solidaritetsprosjekt. Konkret foreslår de å etablere et Palestina-prosjekt i samarbeid med Norsk Folkehjelp.

■ Regjeringa må få fart på arbeidet med konkrete kutt i hjemlige utslipp uttaler landstyret. Forbundet ber om at det satses på for eksempel biometangass i busser, høyisolasjonsglass i offentlige bygg og havvindkraft. Norge bør ta initiativ til å få på plass en avtale på FNs klimatoppmøte i København i 2009 som tar hensyn til den dramatiske utviklinga innen klimautfordringene verden står overfor.

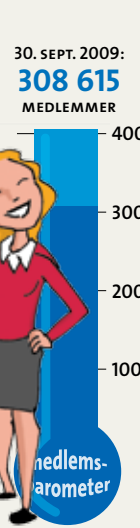
■ Fagforbundet ber også regjeringa om å utjevne lønnsgapet mellom kvinner og menn i norsk arbeidsliv gjennom mange tiltak på en rekke områder samtidig, bl.a. ekstraordinære sentrale like lønnsforhandlinger etter det ordinære lønnsoppgjøret i 2010.

■ Landstyret i Fagforbundet mener at regjeringa bør invitere arbeidslivets parter til et samarbeid om en arbeidslivsreform for å styrke muligheten for et inkluderende arbeidsliv der alle som ønsker det kan stå lenge i arbeid. Tiltak for å sikre faste og hele stillinger må gjennomføres. Det må utvikles og iverksettes en helhetlig strategi for livslang læring sammen med partene i arbeidslivet.

■ Fagforbundet ber norske myndigheter stille Israel til ansvar for krigsforbrytelser. En hel verden fordømte Israels terrorbombing i Gaza fra 27. desember 2008 til 18. januar i år. En FN-rapport konkluderer med at Israel begikk alvorlige brudd mot menneskeretten, og muligens også forbrytelser mot menneskeheten, heter det i en uttalelse fra landsstyret.

■ Fagforbundets krever at det må gjennomføres et eldreløft som innebærer at det gis trygghet for at alle som trenger det får sykehjemsplass eller bolig med heldøgns pleie og omsorg. Kvalitetskommunesamarbeidet må videreføres og arbeidsmåten overføres til flere områder gjennom prosjekter som næringsvennlige kommuner og i samhandlingsreformen. Regjeringa må aktivt legge til rette for at det offentlige overtar og driver konkurranseutsatte tjenester.

■ September 2009 ble nesten ny rekordmåned i vervearbeidet. Hele 2 311 medlemmer meldte seg inn og gjorde denne måneden til den tredje beste i Fagforbundets historie. I alt er vi nå 308 615 medlemmer

FAGFORBUNDET

UTGIVER: Fagforbundet

OSS PÅ NETT: oss.fagforbundet.no
ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no
FAGREDAKTØR: geirmund.jor@fagforbundet.no
I REDAKSJONEN: randi.tevik@fagforbundet.no
maria.wattne@fagforbundet.no
ellisiv.solskinnsbakk.selnes@fagforbundet.no

LAYOUT: kjell.olufsen@fagforbundet.no
berit.paulsen@fagforbundet.no
REDAKSJONEN AVSLUTTET: 2. oktober 2009
OPPLAG: 18 500
TRYKK: Aktietrykkeriet

ISSN: 1891-2184

FOTO: PER FLAKSTAD/FAGBLADET

Kristin Sæther

I Trondheim, også kalt rødgrønt utstillingsvindu, har fagbevegelsen stått på i valgkampen som best de kan. Og de kan. – Å møte folk ansikt til ansikt er ei sikker oppskrift, sier Kristin, – og arbeidsplassbesøk er alfa og omega. Alle i styret hadde ansvar for valgkampen på egen arbeidsplass og på arbeidsplasser i nærheten. I tillegg fikk de også ansvar for sitt eget boligområde. I Trondheim var Fagforbundet synlig over alt. – Budskapet vårt var «Bruk stemmeretten», og det er jo ingen hemmelighet at vi støtter en rødgrønn politikk, sier Kristin. Medlemmene har nesten uten unntak vært positive.

Mye å forsvare
I Trondheim og Sør-Trøndelag gjorde de rødgrønne et godt valg. Arbeiderpartiet gikk fram både i Trondheim (+3,1) og i

fylket (+2,8). Høyresida angrep Trondheim som et skrekens eksempel på rødgrønn politikk på grunn av budsjettunderskudd i 2009. – Vi har slitt i budsjettsammenheng, men folk ser at de rødgrønne har investert i velferd som barnehager, skoler og sykehjemsplasser, sier Kristin. Fagforbundets folk var ute på 150 arbeidsplasser og fikk formidla at valget nettopp handler om velferd og et godt arbeidsliv. **Rødgrønn historie** Trondheims nære historie handler om da de rødgrønne tok byen i 2003, Norge i 2005, beholdt flertallet i Trondheim i 2007, for så å slite med budsjettunderskudd og gjeld i 2008 og 2009. – Heldigvis slo vi tilbake skremelsespropagandaen. Tallenes tale er klar: Valgresultatet viser at alle de rødgrønne

oss aktuell tillitsvalgt

oss@fagforbundet.no

Til siste slutt: – Valgkamp handler om hardt arbeid helt fram til stemmeurna, sier Kristin Sæther, leder av Fagforbundet Trondheim. I Trondheim vant de valget på det.

partiene fikk en tilslutning godt over landsgjennomsnittet.

Flere hatter
Kristin er hjelpepleier, leder av 7 000 medlemmer i Fagforbundet Trondheim. og sitter i bystyret for Ap. – Da jobben i Fagforbundet var gjort, deltok jeg også i Arbeiderpartiets valgkamp. Aksjonen «100 timer – 1000 frivillige – 10 000 husbesøk» var utrolig viktig og effektiv, mener Kristin. Det var da hun virkelig oppdaget at svært mange ikke bestemmer seg for om de skal stemme eller hvem de skal stemme på før på selve valgdagen. – Det er viktig å huske til seinere valg, ikke minst til kommunevalget i 2011, understreker Kristin Sæther.

RANDI TEVIK | randi.tevik@fagforbundet.no

oss kurs & konferanser

Ny giv i Finnmark
Kommunal Kompetanse arrangerer kurset Ny giv: Motivasjon og LØFT for lokale tillitsvalgte i Fagforbundet Finnmark den 7.–9. oktober. Motivasjon – hva sier forskerne? Arbeidsglede – hva er det og hvordan kan det måles? LØFT som tenkemåte, talemåte og metode.

Yrkesfaglige landskonferanser
Landskonferansener avholdes for hver av de fire seksjonene (SKKO, SHS, SKA og SST) samtidig: På Gardermoen 6.–8. oktober. I tillegg til at hver av seksjonene skal avvikle sin konferanse i henhold til vedtektene, er det både faglig og sosialt fellesprogram. Landskonferansene vedtar hovedlinjene for seksjonsarbeidet i neste landsmøteperiode (2009–13); velger seksjonsstyret og landsmøtedelegater samt medlemmer til andre aktuelle sentrale verv i seksjonen. Følg konferansene på nettsidene til Fagforbundet og Fagbladet.

HTV-kurs i Nord-Trøndelag
Fagforbundet Nord-Trøndelag arrangerer kurs for hovedtillitsvalgte på Tingvold Park Hotell i Steinkjer 13.–14. oktober. Tema er midlertidig tilsetting, tvisteløsning, taushetsplikt og etikk. For mer informasjon, se nettsidene til Fagforbundet Nord-Trøndelag.

Grunnleggende data i Alta
20.–21. oktober arrangerer Fagforbundet Finnmark datakurs for tillitsvalgte som trenger grunnleggende dataopp-læring. Søknadsfrist: 1. oktober til Fagforbundet Finnmark.

Fagdag om kreft i Oppland
Fagforbundet Oppland, Seksjon helse og sosial inviterer sammen med SHS i Fagforbundet Region Land Hadeland til gratis fagdag for medlemmer. Tema: Kreft i hverdagen. Målgruppa er ansatte i den kommunale helse- og sosialtjenesten og ansatte i Sykehuset Innlandet HF (Pris for ikke-medlemmer kr. 1 000,-). Blant foreleserne er Anne Grev, kreftsykepleier/konsulent Gjøvik kommune, Kristina W. Monsbakken, dieteriker Sykehuset Innlandet Gjøvik og May V. Onsrud, fysioterapeut i Gjøvik kommune. De foreleser blant annet om diagnose og behandling, ivaretagelse av pasient og pårørende, rehabiliteringsomsorg og setter spesielt fokus på ernæring. Tid: Onsdag 4. november. Sted: Gran Gjestegård. Les mer på nettsidene til Fagforbundet Oppland.

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no

Send oss en e-post og si din mening og kom med tips!

Fagforbundet på Stortinget

oss nytt om navn | oss@fagforbundet.no

I forrige utgave presenterte vi **WENCHE OLSEN** fra Halden Arbeiderparti, nykommer på Stortinget og Fagforbundet-medlem. Her er en foreløpig oversikt over resten av Fagforbundets medlemmer:

TROND GISKE (Ap), Sør-Trøndelag

KARIN ANDERSEN (SV), Hedmark

ANETTE TRETTEBERGSTUEN (Ap), Hedmark

JAN BØHLER (Ap), Oslo

GEIR KETIL HANSEN (SV), Nordland

EIRIK SIVERTSEN (Ap), Nordland

ANNE MARIT BJØRNFLATEN (Ap), Troms

MARTIN HENRIKSEN (1. vara), Ap; Troms

LAILA GUSTAVSEN (Ap), Buskerud

GERD JANNE KRISTOFFERSEN (Ap), Nord-Trøndelag

SONJA MANDT BARTHOLSEN (Ap), Vestfold

HEIDI ØMLO (Ap) er 1. vararepresentant og møter for Dag Terje Andersen, Vestfold

MAGNE ROMMETVEIT (Ap), Hordaland

TORFINN OPHEIM (Ap), Rogaland

LINE VENNESLAND (Ap) er 1. vararepresentant, Vest-Agder

ANITA ORLUND (Ap) er 2. vararepresentant, men 1. vara mens Anniken Huitfeldt sitter i regjering, Akershus.